

CONTROL VAMAL

PROFIL OCUPAȚIONAL

(versiunea finală)

Descrierea ocupației: Practicanții unei astfel de ocupații efectuează controlul vamal al mijloacelor de transport care trec frontiera de stat

Cod COR: 344 101

A. Sarcini principale

Această componentă cuprinde acele sarcini aferente unei ocupații care au cea mai mare importanță pentru ocupația respectivă și permit diferențierea între o persoană cu performanțe ridicate în profesia respectivă (expert) și o persoană cu performanțe reduse (novice).

- Efectuează controlul vamal al mijloacelor de transport care trec frontiera de stat.
- Efectuează controlul vamal al mărfurilor importate, exportate sau tranzitate, aparținând persoanelor juridice și agenților economici.
- Controlează bunurile introduse, scoase sau tranzitate de către persoanele fizice.
- Verifică corectitudinea întocmirii declarațiilor vamale pe baza actelor însoțitoare (facturi, declarații de valoare în vamă, licențe, certificate de origine, certificate de abilitate, certificate de înmatriculare a mijloacelor de transport care trec frontiera etc.).
- Întocmește chitanțe stabilind cuantumul taxelor vamale și a altor drepturi pentru bunurile aparținând persoanelor fizice.
- Organizează și coordonează activități de control ulterior.
- Constată și sancționează abaterile în conformitate cu legislația în vigoare și în limita competenței organelor vamale.
- Aplică și urmărește aplicarea riguroasă a reglementărilor legale referitoare la circulația și păstrarea documentelor justificative ce stau la baza întocmirii documentelor vamale și a înregistrărilor contabile.
- Urmărește, asigură și răspunde de virarea la bugetul statului a tuturor sumelor încasate și datorate acestuia la termenele legale.
- Calculează și încasează majorările de întârzieri prevăzute de lege pentru nerespectarea termenelor de plată a drepturilor vamale cuvenite bugetului statului.
- Identifică tipul de mărfuri pentru a verifica dacă corespund tipului specificat în declarația vamală.

- Efectuează controlul fizic al mărfurilor prin verificarea integrității sigiliului și a ambalajelor, prin observarea sau sondajul mărfurilor aflate pe mijloacele de transport, pe platforme sau în magazii.
- Aplică sigiile vamale pe magazia unde sunt depozitate mărfurile ce urmează a fi vămuite, pe mijloacele de transport ce urmează să tranziteze mărfurile la o altă vamă de interior sau conțin mărfuri pentru export.
- Confirmă și autentifică prin ștampilare rezultatul controlului mărfurilor.
- Întocmește proces-verbal de contravenție în cazul în care se constată diferențe între mărfurile declarate și cele identificate.
- Recepționează documentele vamale prin verificarea numărului de înregistrare de pe declarația vamală și a tuturor documentelor anexate acesteia în funcție de regimul vamal solicitat.
- Validează declarația vamală și acordă liberul de vamă în urma verificării concordanței dintre felul și cantitatea mărfii existente real și cel înscris în declarația vamală.

B. Contextul muncii

Această componentă conține informațiile esențiale despre mediul în care practicanții unei ocupații își exercită activitățile menite să ducă la îndeplinire sarcinile aferente și eventualele riscuri la care aceștia se expun.

B₁. Mediul fizic

- Majoritatea activităților se desfășoară fie în spații protejate (birou, magazie), fie în aer liber, în condiții meteorologice variabile (frig, umezeală, curenți de aer).

B₂. Mediul socio-organizațional

- Sarcinile sunt structurate și repetitive.
- Programul de lucru variază în funcție de tipul de loc de muncă: a) unități vamale de interior: 8 ore/zi; b) unități vamale de frontieră: în schimburi, 12/24 ore și 12/48 ore.
- Există un grad ridicat al libertății de decizie și asumarea responsabilității pentru acestea.
- Consecințele erorilor pot fi grave.
- Activitățile desfășurate implică o frecvență ridicată a interacțiunilor interpersonale (cu clienții, cu alți colegi de muncă, cu superiorii).
- Uneori pot să apară situații conflictuale în relația cu clienții.

B₃. Riscuri. Alte notificări speciale

- Prin specificul activității sale, controlorul vamal poate suferi uneori vătămări corporale.

C. Nivelul de educație și calificare

Exercitarea oricărei ocupații necesită un anumit traseu de educație sau training finalizat printr-o calificare. Conform Cadrului European al Calificărilor (EQF) există 8 niveluri de calificare (N1-N8).

- Studii medii
- Nivel de calificare: N4

D. Cunoștințe și deprinderi

Cunoștințele colecții de informații relaționate, specifice unui domeniu. Ele sunt rezultatul învățării formale sau non/informale. Deprinderile sunt cunoștințele procedurale, adică blocuri de cunoștințe despre cum să faci o activitate (proceduri, strategii, tehnici), de regula cu o anumită unealtă.

Cunoștințe referitoare la:

- Limba română
- Legislație și guvernare
- Siguranță publică și securitate
- Limbi străine
- Funcționărești

Tipuri de deprinderi

- Deprinderi folosite în învățare
- Deprinderi sociale
- Deprinderi de rezolvare de probleme

E. Aptitudinile

Aptitudinea reprezintă un set de procese cognitive, psihomotorii sau senzoriale necesare pentru a obține performanță într-o gamă de activități. Succesul în activitatea respectivă presupune pe lângă aptitudini, un set de cunoștințe dobândite printr-o rută educațională.

E1. Aptitudini cognitive

Aptitudine	Nivel de dezvoltare				
	1 (minim)	2 (mediu inferior)	3 (mediu)	4 (mediu superior)	5 (maxim)
1. Abilitatea generală de învățare				x	
2. Aptitudinea verbală				x	
3. Aptitudinea numerică			x		
4. Aptitudinea spațială			x		
5. Aptitudinea de percepție a formei			x		
6. Abilități funcționărești			x		
7. Rapiditatea în reacții				x	
8. Capacitatea decizională				x	

E2. Aptitudini psihomotorii (A_P), senzoriale (A_S) și fizice (A_F)

Aptitudini psihomotorii

- Dexteritate manuală

Aptitudini senzoriale

- Claritate în vorbire

Aptitudini fizice

- Forță și rezistență la efort fizic

F. Alte caracteristici relevante

Cele mai importante caracteristici, altele decât cunoștințe, deprinderi și abilități (Knowledge, skills, abilities - KSA) sunt: interesele, surse ale satisfacției profesionale și caracteristicile de personalitate.

F1. Interese

Primele trei tipuri de interese în ordinea relevanței sunt:

C Î R (convențional, întreprinzător, realist)

F2. Surse ale satisfacției profesionale

- Munca în echipă
- Valori morale
- Servicii în folosul celorlalți
- Instruire adecvată
- Activitate
- Supervizare, accent pe relații umane
- Practici și politici ale instituției

F3. Caracteristici de personalitate

- Exercițarea ocupației **controlor vamal** poate fi realizată cu succes de persoane care se comportă politicos, au o atitudine amabilă, binevoitoare. Au abilitatea de a-și menține echilibrul emoțional și în situații de stres fără a prezenta manifestări extreme și neconcordante cu situația.

G. Perspectiva pe piața muncii

Perspectiva pe piața muncii se referă la dinamica dezvoltării ocupației respective în raport cu ansamblul ocupațiilor prezente pe piață. Sunt utilizate trei categorii de notații care semnifică tot atâtea tendințe: creștere (dinamica ocupației e mai mare decât celelalte ocupații per ansamblu), stagnare (dinamica ei este similară cu a altor ocupații) și scădere (dinamica este sub nivelul ansamblului ocupațiilor).

- Creștere

H. Categoria de salarizare

Raportarea unui salariu la salariul minim pe economie este un indicator relativ constant și foarte informativ, independent de fluctuațiile salariale. Ca atare vom avea ocupații cu salariu minim și ocupații de n x salariul minim, unde n poate fi și un interval (ex. „2-4” x salariul minim).

(2-4) X Salariu minim pe economie

I. Ocupații similare

Sunt prezentate 2-5 ocupații care fac parte din aceeași grupă, conform opiniei specialiștilor.

- Revizor vamal
- Funcționar în activități comerciale, administrative și prețuri